

24 May 2013 Friday 13:45-15:30

Chairmen: Şahinoğlu S., Özen A.

“BAL”IN ECZACILIKTA KULLANIMI

Gülbin Özçelikay¹, Gizem Aykaç², Mehmet Barlas Uzun³

¹Prof., Ankara University, Faculty of Pharmacy, Dept. of Pharmacy Management, Gulbin.Ozcelikay@ankara.edu.tr

²Research Assistant, Ankara University, Faculty of Pharmacy, Dept. of Pharmacy Management, gaykac@gmail.com

³Research Assistant, Ankara University, Faculty of Pharmacy, Dept. of Pharmacy Management, mehmetbarlasuzun@gmail.com

Bal, Apis mellifera (L) (bal arısı) tarafından çiçeklerden alınarak peteklerde biriktirilen bir maddedir. İşçi arılar tarafından çiçeklerden alınan nektarda bulunan şekerler arının bal torbasında arının tükrüğünde bulunan invertaz etkisiyle inverti şeker şekline geçer. Bileşiminde; Glikoz, levüloz (% 70-75), sakaroz (% 2-3), dekstrin ve vitaminler bulunmaktadır.

Bal, tarih boyunca ilaçların yapımında hem tatlandırıcı hem de tedavi özelliği nedeniyle eczacılıkta kullanılmıştır.

İbni Sina'ya göre balın iyisi; berrak, tatlı ve güzel kokulu olarak tanımlanmaktadır. Midevi, iştah açıcı ve ishal etkisi ile ilgili çok sayıda formülasyonu bulunmaktadır.

Doğu Karadeniz bölgesinde elde edilen ve “Azer Balı” ismiyle tanınan bal, yanık yaraların tedavisinde merhem yapımında kullanılmıştır.

Halk arasında kullanımına bir örnek vermek gerekirse; öksürük ve soğuk algınlığı tedavisinde 1kg bal, 250g. zerdeçal ile havanda dövülür karışım bir tas içinde ısıtılır ve hastaya sabah, öğlen , akşam aç karnına birer tatlı kaşığı verilir.

Bu çalışmada, eczacılıkta özellikle kıvam verme ve tatlandırıcı olarak kullanılan formülasyonlar yanında tıbbi etkilerine de örnekler verilerek tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bal, Eczacılık

THE USE OF HONEY IN PHARMACY

Honey is a food that is saved in honeycomb by Apis mellifera (L.) (Honey bee). Sweets in nectar convert into invert sugar with the aid of invertase enzyme in the salivary of the bee. Compound consists of glucose, levulose (70-75%), saccharose (2-3%), dextrine and vitamins.

Honey is used in drug manufacturing as both sweetener and therapeutic effect in pharmacy throughout history.

According to İbni Sina good honey should be clear, sweet and odorous. There are so many formulations of honey that have the effects of gastric, appetizing and lapactic.

Anzer Honey produced in Eastern Black Sea is used in oinment manufacturing that is used for the treatment of burn injury.

1 kilogram honey and 250 gram curcuma are both pestle in a mortar for treatment of cough and cold. The mixture is heated in a bowl and given to patient on an empty stomach in morning, noon and night by dessertspoon.

In this study, some examples are given related to therapeutic effects of honey in addition to this some formulations that are used for sweetener and stabilizers are discussed.

Keywords: Honey, Pharmacy